

Силабус курсу «Адміністративні поділи України: між традицією і доцільністю»

2020 – 2021 навчального року

Назва курсу	Адміністративні поділи України: між традицією і доцільністю
Адреса викладання курсу	ЛНУ імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 гуманітарні науки; 032 історія та археологія
Викладач курсу	Чура Василь Іванович, доктор історичних наук, професор кафедри історичного краєзнавства
Контактна інформація викладачів	vschbox@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення занять за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Навчальний курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідний фактографічний і теоретичний матеріал з історії формування та розвитку адміністративних устроїв України покладених на тло її

	<p>культурно-історичного поділу. Зокрема, розглядаються питання сутності ретроспективних політичних, державних й етнічних характеристик районування, структура, спільні та особливі риси локальної і регіональної ідентичності. На конкретних прикладах висвітлюються особливості політичної історії, минулих та існуючої адміністративної організації та причин, розгортання й наслідків сучасної реформи адміністративного устрою України.</p>
Коротка анотація курсу	<p>Дисципліна «Адміністративні поділи України: між традицією і доцільністю» є вибірковою навчальною дисципліною з спеціальності 032 – історія та археологія, для освітньої програми «локальна історія», яка викладається у 5 семестрі в обсязі 3 кредитів.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Навчальна дисципліна вільного вибору «Адміністративні поділи України: між традицією і доцільністю» з'ясовує наукову суть, витоки й причинно-наслідкове розгортання політичного, адміністративного, історичного, етно-культурного та іншого районування України від зародження держави і до сьогодення. Вона фокусує у собі ключові принципи політико-адміністративних поділів українських земель й виокремлює основні культурно-історичні регіони України. Поряд із цим, навчальна дисципліна висвітлює краснорічний підхід до вирішення проблем районування, який передбачає комплексне вивчення певної території або краю й послуговується принципом, що враховує як і адміністративні, природні та господарські, так й історичні та територіальні чинники.</p>
Література для	<p>1. Адміністративно-територіальний устрій України.</p>

<p>вивчення дисципліни</p>	<p>Історія та сучасність // За заг. ред. В.Г. Яцуби. К., 2001.</p> <p>2. Бондаренко Г.В. Історична топоніміка : навч. посіб. / Геннадій Васильович Бондаренко, Валентина Василівна Кихтюк. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. С.106–142.</p> <p>3. Верменич Я. В. Адміністративно-територіальний устрій України: еволюція, сучасний стан, проблеми реформування / НАН України. Інститут історії України. У 2-х частинах. К.: Інститут історії України, 2009.</p> <p>4. Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. К., 2003.</p> <p>5. Горбик В.О., Скрипник П.І. До питання про районування України // Український історичний журнал. 1995. № 1,2.</p> <p>6. Глушко М. Етнографічне районування України: стан, проблеми, завдання (за матеріалами наукових досліджень другої половини ХХ – початку ХХІ ст. // Вісн. Львів. Ун-ту. Л., 2009. Вип. 44. С. 179–214.</p> <p>7. Дністрянський М.С. Кордони України. Територіально-адміністративний устрій. Львів, 1992.</p> <p>8. Заставний Ф.Д. Українські етнічні землі. Львів, 1993.</p> <p>9. Івченко А.С. Вся Україна. Путівник. К., 2006.</p> <p>10. Макарчук С.А. Історико-етнографічні райони України: Навч. посіб. Л., 2012.</p> <p>11. Паламарчук М., Паламарчук О. Соціально-економічне макрорайонування // Географія та основи економіки в школі. 1998. №2.</p> <p>12. Регіональний портрет України / За заг. ред. Юлії Тищенко К.: УНЦПД, 2003. 336 с.</p>
--	--

	<p>13. Розвиток України в регіональній перспективі: політичні, економічні, соціальні проблеми регіоналізації. К., 2002.</p> <p>14. Симоненко В.К. Регионы Украины: проблемы развития. К., 1997.</p>
Тривалість курсу	90 год
Обсяг курсу	32 години лекцій, 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент буде:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ поглиблений фактологічний матеріал щодо загальної історії України; ❖ детальну фактографію адміністративного районування України; ❖ генезу основних адміністративних, історичних, етно-культурних та географічно-кліматичних районів українських територій; ❖ базові принципи адміністративного поділу українських земель; ❖ краснорічний підхід до вирішення проблем районування. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу; ❖ аналізувати фактографічний матеріал історії адміністративних поділів України, порівнювати та аналізувати їх; ❖ формувати власну думку щодо адміністративного районування українських земель й презентувати її усно та письмово;

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ встановлювати хронологічну послідовність подій у межах визначених історико-культурних регіонів України; ❖ застосовувати знання регіонального історичного минулого для вивчення актуальних питань сучасного районування територій України; ❖ володіти комплексним краєзнавчим інструментарієм щодо вирішення проблем адміністративного районування України. 			
Ключові слова	Україна, адміністрації, устрій, політика, історія, регіони, райони, етноси.			
Формат курсу	очний			
Теми	Форма заняття	Література, ресурси	За вд ан ня, го ди ни	Тер мін вик она ння
1. Адміністративний устрій України.	лекція	<p>1.Адміністративно-територіальний устрій України. Історія та сучасність // За заг. ред. В.Г. Яцуби. К., 2001.</p> <p>2. Бондаренко Г.В. Історична топоніміка : навч. посіб. / Геннадій Васильович Бондаренко, Валентина Василівна Кихтюк. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. С.106–142.</p>	2	

	<p>3. Верменич Я. В. Адміністративно-територіальний устрій України: еволюція, сучасний стан, проблеми реформування / НАН України. Інститут історії України. У 2-х частинах. К. : Інститут історії України, 2009.</p> <p>4. Верменич Я. Теоретико-методологічні проблеми історичної регіоналістики в Україні. К., 2003.</p> <p>5. Горбик В.О., Скрипник П.І. До питання про районування України // Український історичний журнал. 1995. № 1, 2.</p> <p>6. Глушко М. Етнографічне районування України: стан, проблеми, завдання (за матеріалами наукових досліджень другої половини ХХ – початку ХХІ ст. // Вісн. Львів. Ун-ту. Л., 2009. Вип. 44. С. 179–214.</p> <p>7. Дністрянський М.С. Кордони України. Територіально-адміністративний устрій. Львів, 1992.</p> <p>8. Заставний Ф.Д. Українські етнічні землі. Львів, 1993.</p> <p>9. Івченко А.С. Вся Україна. Путівник. К., 2006.</p> <p>10. Макарчук С.А. Історико-</p>	
--	---	--

		<p>етнографічні райони України: Навч. посіб. Л., 2012.</p> <p>11. Паламарчук М., Паламарчук О. Соціально-економічне макрорайонування // Географія та основи економіки в школі. 1998. № 2.</p> <p>12. Регіональний портрет України / За заг. ред. Юлії Тищенко. К. : УНЦПД, 2003. 336 с.</p> <p>13. Розвиток України в регіональній перспективі: політичні, економічні, соціальні проблеми регіоналізації. К., 2002.</p> <p>14. Симоненко В.К. Регионы Украины: проблемы развития. К., 1997.</p>		
<p>2.</p> <p>Галичина: Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська області.</p> <p><i>Індивідуальне завдання № 1.</i></p>	Лекція	<p>1. Бойко І. Й. Органи влади і право в Галичині у складі Польського Королівства (1349 – 1569 рр.): монографія. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 628 с.</p> <p>2. Галичина на зламі епохи : вибрані твори / І. Смолій. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2009. 704 с.</p> <p>3. Галичина // Енциклопедія українознавства / Наукове товариство імені Шевченка. Париж, 1955 – 2003. Т. 1. С. 343–351.</p>	6	

	<p>4. Галичина: етнічна історія: Тематичний збірник статей. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 216 с.</p> <p>5. Ісаєвич Я. Д. Галичина // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2004. Т. 2 : Г – Д. 518 с.</p> <p>6. Левицький Кость. Історія політичної думки галицьких українців 1848 – 1914. На підставі споминів. Львів, 1926.</p> <p>7. Пірко В. О. Галицьке село наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст. (історико-економічний нарис за матеріалами Перемишльської землі). Донецьк : Український культурологічний центр. Східний видавничий дім, 2006. 148 с.</p> <p>8. Клапчук В. М. Транспорт і зв'язок Галичини. Івано-Франківськ : Фоліант, 2016. 672 с.</p> <p>9. Чорновол І. Нариси з історії Галичини. Львів, 2017. 432 с.</p> <p>10. Галичина в етнополітичному вимірі : [монографія / авт. кол.: В.О. Котигоренко (керівник) та ін.].</p>		
--	--	--	--

		<p>– К. : ШІЕНД ім. І.Ф. Кураса, 2017. 840 с.</p> <p>11. Черепанин М. В. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття). К. : Вежа, 1997. 324 с.</p>		
<p>3.</p> <p>Волинь: Волинська, Рівненська область.</p> <p><i>Індивідуальне завдання № 2.</i></p>	Лекція	<p>1. Войтович Л. В. Волинська земля князівських часів (Х–ХІІ ст.) // Проблеми історичної географії України. К. : Наукова думка, 1991. С. 10–23.</p> <p>2. Волинь в умовах демократичної трансформації (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) / [Алісова О. І. та ін.]. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : СНУ ім. Л. Українки, 2012. 655 с.</p> <p>3. Волинь у боротьбі за волю України. Вінніпег : Накладом «Волинського Видавничого Фонду», 1952.</p> <p>4. Гайдай Л. Історія України в особах, термінах, назвах і поняттях. Луцьк : Вежа, 2000.</p> <p>Гуртовий Г. Волинь – край козацький: Історико-краєзнавчі нариси. Луцьк : Надстир'я, 2000. 352 с.</p>	2	

	<p>5. Довідник з історії України / ред. І. Підкови та Р. Шуста. К. : Генеза, 1993.</p> <p>6. Енциклопедія українознавства / Наукове товариство імені Шевченка. Париж, 1955 – 2003.</p> <p>7. Історія Волині. ХХ – початок ХХІ ст. Краєзнавчий бібліографічний покажчик / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вид-во Волин. нац. ун-ту, 2011. 136 с.</p> <p>8. Історія культури Волині давнього та середньовічного часу: навч. посіб. / Михайло Кучинко, Зоряна Кучинко, Олексій Златогорський. Луцьк : Волинські старожитності, 2013. 214 с.</p> <p>9. Трембіцький В. Позиція Великої Волині в українській Державі 1918 року. Вінніпег – Нью-Йорк : Інститут Дослідів Волині, 1993.</p> <p>10. Цинкаловський О. Стара Волинь і Волинське Полісся. Краєзнавчий словник від найдавніших часів до 1914 року. Вінніпег : Накладом Товариства «Волинь», 1984 – 1986.</p> <p>11. Левкович І. Нарис історії волинської землі. Вінніпег, 1953.</p>		
--	--	--	--

		12. Свешніков І. К.. Битва під Берестечком. Львів : Слово. 1993.		
4. Буковина: Чернівецька область.	Лекція.	<p>1. Буковина і буковинці : про історію краю і життя людей / Федір Чев'юк, Володимир Захарчук. Львів : Світ, 2008. – 200 с.</p> <p>2. Буковина: її минуле і сучасне / Ред. Д. Квітковський, Т. Бриндзан, А. Жуковський. Париж : Зелена Буковина, 1956. 965 с.</p> <p>3. Буковина: спільна культурна спадщина [довідник]. Чернівці : Місто, 2009. 199 с. 4. Буковина. Визначні постаті. 1774 – 1918. Біогр. довідник / Павлюк О. М. Чернівці : Золоті литаври, 2000. 252 с.</p> <p>5. Видатні діячі культури та мистецтв Буковини: бібліографічний довідник. Чернівці: Книги ХХІ, 2010. Вип. 1. 312 с.</p> <p>6. Гусар Ю. Зірки не гаснуть: художньо-документальні розповіді про видатних митців Буковини, чії імена занесені на «Алею зірок» у Чернівцях. Чернівці : Правдивий поступ, 2003. 100 с.</p> <p>7. Демочко К. Мистецька Буковина:</p>	2	

		<p>нариси з минулого. Чернівці: Книги ХХІ, 2008. 336 с.</p> <p>8. Демочко К. Музична Буковина: Сторінки історії. К. : Музична Україна, 1990. 136 с.</p> <p>9. Добржанський О., Старик В. Змагання за українську державність на Буковині (1914 – 1921). Документи і матеріали. Чернівці, 2009.</p> <p>10. Жуковський А. Історія Буковини. Чернівці, 1991 – 1993. 221 с.</p> <p>11. Карпенко Ю. О. Топонімія Буковини. К. : Наукова думка, 1973. 239 с.</p> <p>12. Огуй О. Проблеми грошового обігу Буковини за часів військової адміністрації (1775 – 1786): фінансово-економічна адаптація краю після його анексії Австрією // Український історичний журнал. К., 2008. С. 34–42.</p>		
5. Закарпаття: Закарпатська область.	Лекція	<p>1. Археологія Закарпаття: історія дослідження: [монографія] / С. І. Пеняк, П. С. Пеняк. Ужгород : Краєвиди Карпат, 2013. 255 с.</p> <p>2. Віднянський С. В. Закарпатська Україна, Закарпаття //</p>	2	

	<p>Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2005. Т. 3. Е – Й. С. 201. 672 с.</p> <p>3. Данилюк Д. Д. Історія Закарпаття в біографіях і портретах (з давніх часів до початку ХХ ст.). Ужгород : Патент, 1997. 289 с.</p> <p>4. Ліси Закарпаття : нариси з історії та часопис лісівництва / [упоряд. В. Кий та ін.]. Ужгород : РІК-У, 2019. 367 с.</p> <p>5. Нариси історії Закарпаття / Ужгородський держ. ун-т та ін.; Редкол.: І. Гранчак, (відп. ред. і керівник авт. кол.), Е. Балагурі, М. Бабидорич та ін. Ужгород : Закарпаття, 1993 – 1995. 436 с.</p> <p>6. Художники Закарпаття: [альб.-кат. живопису та скульптури / упоряд. Кузьма Б. І. Ужгород : Видво О. Гаркуші, 2012. 165 с.</p> <p>7. Шандор В. Закарпаття: Історично-правний нарис від ІХ ст. до 1920. Нью-Йорк: Карпатський Союз, 1992. 292 с.</p> <p>8. Шерегій Ю. Нарис історії українських театрів Закарпатської України до 1945 року. Нью-Йорк :</p>	
--	---	--

		Словацьке педагогічне вид-во в Братиславі. Пряшев, 1993. 412 с. 9. Художня освіта на Закарпатті у ХХ столітті: історико-педагогічний аспект / І. І. Небесник. Ужгород : Закарпаття, 2000. 166 с.		
б. Київщина: Київська, Черкаська області.	Лекція.	1. Верменич Я. В. Київська область // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2007. Т. 4 : Ка – Ком. С. 226. 528 с. 2. Гудима В. М. Київська область // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба [та ін.]. К. : Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2001. 202 с. 3. Історія Києва у 3 т., 4-х книгах. К. : Наукова думка, 1982. 4. Київ: столиця Радянської України / ред. Нодельман М. Київ : Мистецтво, 1973. 15 с. 5. Малі міста України. Київська область : бібліогр. покажч. Київ : ДНАББ ім. В. Г. Заболотного, 2017. 623 с. 6. Київські збірники: історії й археології, побуту й мистецтва. Зб. 1 / Всеукр. акад. наук ; під заг. ред.	2	

		<p>акад. М. Грушевського. Київ: Вид. Акад. комісія історії Києва, 1931. 369 с.</p> <p>7. Київ та його околиця в історії і пам'ятках / під ред. голови секції акад. М. Грушевського. Київ: Держ. вид-во України, 1926. 475 с.</p> <p>8. Постаті Київщини / [упоряд. Б.О. Чернов]. – К. : Міленіум, 2007. 352 с.</p> <p>9. Постаті Київщини. Вип. 2 / [редкол.: В.П. Коцур та ін.]. К. : Міленіум, 2008. 266 с.</p> <p>10. Рибаків М. О. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. К. : Київ, 1997.</p>		
<p>7. Поділля: Вінницька, Хмельницька, Житомирська області. <i>Індивідуальне завдання № 3.</i></p>	Лекція	<p>1. Заселення Поділля (історико-географічні етапи): монографія / О. В. Борисова, В. В. Загородній. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 237 с.</p> <p>2. Кубійович В., Жарський Е., Ждан М. Поділля // Енциклопедія українознавства / Наукове товариство імені Шевченка. Париж, 1955 – 2003. Словникова частина. Т. 6. С. 2131–2145.</p> <p>3. Мазур О. Поділля // Довідник з історії України. 2-е видання. К.,</p>	2	

		<p>2001. С. 586–587.</p> <p>4. Михайловський В. Васальні стосунки князів Коріатовичів із Казимиром III та Людовіком Угорським // Український історичний журнал. К., 2010. № 4 (493) С. 4–15.</p> <p>5. Михайловський В. Правління Коріатовичів на Поділлі (1340-ві — 1394 рр.): соціальна структура князівського оточення / Український історичний журнал. К., 2009. № 5 (488). С. 42–49.</p> <p>6. Михайловський В. Формування території історичного Поділля у другій половині XIV ст. // Український історичний журнал. 2017. № 3. С. 121–129.</p> <p>7. Сіцінський Ю. Поділля під владою Литви / Упорядники Ващук Д., Мошак М. Монографія. Кам'янець-Подільський, 2009. 160 с.</p>		
8. Чернігівщина: Чернігівська, Сумська області.	Лекція	<p>1. Богомолець О. Замок-музей Радомисль на шляху королів Via Regia. Київ, 2013.</p> <p>2. Історія міст і сіл Укр. РСР. Чернігівська область. Гол. редактор О. Дериколенко. Київ, 1972.</p> <p>3. Рева І. Селянський рух на</p>	2	

	<p>Лівобережній Україні 1905 – 1907 рр. Київ, 1964.</p> <p>4. Опис Новгород-Сіверського намісництва (1779 – 1781). За ред. П. Федоренко. Археографічна Комісія ВУАН. Київ, 1931.</p> <p>5. Щербаков В. Нариси з Історії соціал-демократії на Чернігівщині (1902 – 1917). Харків, 1931.</p> <p>6. Чернігівська область: короткий статистично-економічний довідник. Чернігів, 1932.</p> <p>7. Стецюк К. Народні рухи на Лівобережній і Слобідській Україні в 60 – 70-х рр. XVII ст. Київ, 1960</p> <p>8. Цапенко М. Архітектура Лівобережної України XVII—XVIII веков. Москва, 1967.</p> <p>9. Чернігівщина. Путівник-довідник / За ред. С. Назаренко. Київ, 1967.</p> <p>10. Чернігівщина: енцикл. довідник / За ред. А. В. Кудрицького. К. : УРЕ ім. М. П. Бажана, 1990. 1007 с.</p> <p>11. Сіментов Ю., Яцура М. Краєзнавчі матеріали з історії Чернігівщини. Київ, 1968.</p> <p>12. Чернігівська область (Економічно-географічна характеристика). Київ, 1975.</p>	
--	---	--

<p>9. Полтавщина: Полтавська область.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Верменич Я. В. Полтавська область // Енциклопедія історії України : у 10 т. / Редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2011. Т. 8 : Па – Прик. С. 367. 520 с.</p> <p>2. Волошин Юрій. Козаки і Посполиті: міська спільнота Полтави другої половини XVIII ст. К : К. І. С. 2016. 356 с.</p> <p>3. Полтавська область // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко. К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4 : Н – П. 720 с.</p> <p>4. Шабельников В. І. Реформування адміністративно-територіального устрою України в 1917 – 1940. Донецьк : Вид-во Донецького національного ун-ту, 2006.</p> <p>5. Якименко М. А. Полтавська губернія // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2011. Т. 8 : Па – Прик. С. 366. 520 с.</p> <p>6. Українська Держава (квітень –</p>	<p>2</p>	
---	---------------	--	----------	--

		грудень 1918 року). Документи і матеріали. У 2 т. / Відповідальний редактор В. Верстюк. Інститут історії України; Центральний державний архів вищих органів влади і управління України. Т. 1. К.: Темпора, 2015. С. 381 – 382.		
10. Донеччина: Донецька, Луганська області.	Лекція	<p>1. Абліцов В. Донбас: європейська Україна чи азійське Дикопілля? К.: Інститут історії України НАН України. 2014. 97 с.</p> <p>2. Алфьоров М. А. Урбанізаційні процеси в Україні в 1945 – 1991 рр: Монографія / М. А. Алфьоров. Донецьк : Донецьке відділення НТШ ім. Шевченка, ТОВ «Східний видавничий дім» 2012. 552 с.</p> <p>3. Алфьоров М. А. Міграційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток Донбасу (1939 – 1959 рр.): монографія / М. А. Алфьоров. Український культурологічний центр, Донецьке відділення Наук. т-ва ім. Шевченка. Донецьк, 2008. 192 с.</p> <p>4. Білецький Володимир. Схід України в інтегративних процесах сучасного державотворення // Донецьк : Бібліотека журналу «Схід». 2005. 28 с.</p>	2	

		<p>5. Донецька Шевченкіана у датах і подіях: 1851-2014 / Укладач: Т. Г. Пішванова. Донецьк : Український культурологічний центр, Донецьке відділення НТШ, ТОВ «Східний видавничий дім», 2014. 176 с.</p> <p>6. Історія міст і сіл Української РСР. Донецька область. К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. 992 с.</p> <p>7. Лаврів Петро. Історія південно-східної України. Львів : Слово, 1992. 152 с.</p> <p>8. Мости в Україну / Укладачі: Володимир Білецький, Віра Боднарук, Богдан Боднарук. Донецьк : Український культурологічний центр, Східний видавничий дім, 2005. 116 с.</p> <p>9. Пірко Василь. Заселення степової України в XVI – XVIII ст. Донецьк : Український центр, 1998. 124 с.</p>		
<p>11. Запорожжя: Запорізька, Дніпропетровська, Кіровоградська, Херсонська,</p>		<p>1. Історія міст і сіл Української РСР. Запорізька область. К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. 765 с.</p> <p>2. Намогильні хрести запорозьких козаків. / Відп. редактор І. В.</p>	2	

<p>Миколаївська області.</p>		<p>Сапожников. Одеса, 1998.</p> <p>3. Пугачова І. А. Запоріжжя. Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба; НАН України. К. : Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2001. 2020 с.</p> <p>4. Сапожников І. В. Запорозька Військова Покровська церква. Одеса, 2003.</p> <p>5. Смолій В. А. Історія українського козацтва: нариси у 2-х томах. Том І. Київ, Києво-Могилянська академія, 2007.</p> <p>6. Щербак В. О. Запорозька Січ // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2005. Т. 3 : Е – Й. С. 270. 672 с.</p> <p>7. Шиханов Р. Б. Керівники міста Запоріжжя (1939 – 2000 рр.). Біограф. довідник / Наук. т-во ім. Я. Новицького, Держ. архів Запорізької обл., Центральноєвроп. ін-т демократичних реформ. Запоріжжя : Тандем-У, 2000. 72 с.</p> <p>8. Яворницький Д. І. Історія запорозьких козаків. У 3-х т. К.: Наукова думка, 1990. 596 с.</p>		
<p>12.</p>		<p>1. Античные древности Северного</p>	<p>2</p>	

<p>Причорномор'я: Одеська область, АРК</p>		<p>Причерноморья, К. 1988.</p> <p>2. Гавриленко О. А. Античні держави Північного Причорномор'я: біля витоків вітчизняного права (кінець VII ст. до н. е. – перша половина VI ст. н. е.). Харків : Парус, 2006. 352 с.</p> <p>3. Древнее Причерноморье. Выпуск X / глав. ред. И.В. Немченко. Одесса : ФЛП «А.С. Фридман», 2013. 654 с.</p> <p>4. Малий словник історії України / відпов. ред. В. А. Смолій. К. : Либідь, 1997. 464 с.</p> <p>5. Історія древніх цивілізацій / За ред. Бондаренка В. І. К., 1994.</p> <p>6. Пайовик Б. Д., Матисякевич З. М., Матейко Р. М. Економічна історія України і світу: Підручник / За ред. Б. Д. Лановика. К. : Вікар, 1999.</p> <p>7. Італійська колонізація Північного Причорномор'я у XIII – XIV ст. / О. В. Господаренко // Чорноморський літопис. 2011. Вип. 4. С. 52–58.</p> <p>8. Балух В. О., Возний І. П., Коцур В. П. Історичні портрети античності та середньовіччя : підручник. Чернівці : Книги – XXI,</p>		
--	--	--	--	--

	<p>2007. 502 с.</p> <p>9. Балух, В. О. Історія античної цивілізації : підручник: у 3-х т. Т.1 : Стародавня Греція. Чернівці : Наші книги, 2007. 656 с.</p> <p>10. Балух, В. О. Історія античної цивілізації : підручник: у 3-х т. Т.2 : Стародавній Рим. Чернівці : Наші книги, 2008. 848 с.</p> <p>11. Балух, В. О. Історія античної цивілізації [Текст] : у 3-х т. Т.3 : Практикум Чернівці : Наші книги, 2008. 544 с.</p> <p>12. Блаватский В.Д. Античная археология и история. М., 1985. 279 с.</p> <p>13. Гавриленко О. А. Античні держави Північного Причорномор'я: біля витоків вітчизняного права (кінець VII ст. до н. е. – перша половина VI ст. н. е.) : монографія Харків : Парус ТМ, 2006. 352 с.</p> <p>14. Кутайсов В.А. Античный город Керкенида VI – II вв. до н.э. К., 1990. 176 с.</p> <p>15. Лапин В.В. Греческая колонизация Северного Причерноморья. К., 1966. 237 с.</p> <p>16. Максим'юк Т. З Україніки</p>		
--	---	--	--

		<p>Причорномор'я. Одеса : Маяк, 2008. 262 с.</p> <p>17. Ольговский С.Я. Скифо-античная металлообработка архаического времени. К., 2005. 200 с.</p> <p>18. Парович-Пешикан М.Б. Некрополь Ольвии эллинистического времени. К., 1974. 220 с.</p> <p>19. Пащенко, В. І., Пащенко Н. І. Антична література : підручник. 3-є вид., стереотип. Київ : Либідь, 2008. 718 с.</p> <p>20. Русяева А.С. Античные терракоты Северо-Западного Причерноморья (VI–I вв. до н.э). К., 1982. 165 с.</p> <p>21. Русяева А.С. Земледельческие культы в Ольвии догетского времени. К., 1979. 170 с.</p> <p>22. Русяева А.С. Религия понтийских эллинов в античную эпоху. К., 2005. 557 с.</p>		
13. Бессарабія.		<p>1. Басарабія // Енциклопедія українознавства / Наукове товариство імені Шевченка. Париж, 1955 – 2003. Т. 1. С. 96–99.</p> <p>2. Довідник з історії України / за ред. І. З. Підкови, Р. М. Шуста. К. :</p>	2	

	<p>Гене́за, 2001.</p> <p>3. Жуковський А. Бессарабія // Енциклопедія сучасної України : у 30 т / ред. кол. І. М. Дзюба. НАН України, НТШ, Ін-т енцикл. дослідж. НАН України. К. : Ін-т енцикл. дослідж. НАН України, 2001. 2020 с.</p> <p>4. Паламарчук С. В. Татарське населення Бессарабії в епоху пізнього середньовіччя // Записки історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Одеса, 1999. Вип. 8. С. 103–108.</p> <p>5. Південна Бессарабія (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) : навч.-метод. посіб. / Ізмаїл : СМІЛ, 2011. 246 с.</p> <p>6. Станко В. Н., Долуханов П. М., Сефериадес М., Смынтына Е. В. Пилипенко Г. П., Голобородова Е. Мезолит южной Бессарабии // Записки історичного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. Одеса, 1999. Вип. 8. С. 8–67.</p> <p>7. Корецький Иван. Русские имена Бессарабии. Кишинев : Ed. Universul, 2011. 364 с.</p>		
--	--	--	--

<p>14. Слобожанщина: Харківська область. <i>Індивідуальне завдання № 4.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Багалій Д. І. Історія Слобідської України. Харків, 1918. 2. Дяченко М. Етапи заселення Слобідської України в XVII і першій половині XVIII ст. // Український історичний журнал. № VIII. Київ, 1970. 3. Історія культури Слобідської України: навч. посіб. / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. Х. : ХДАК, 2012. 224 с. 4. Історія Слобідської України. Навч. посібник з народознавства та краєзнавства / За ред. В. І. Торкатюка, О. Л. Сидоренка. Х.: Основа, 1998. 368 с. 5. Історія Слобідської України : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / В. І. Танцюра, О. О. Пересада ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 301 с. 6. Історія Слобідської України : підручник / Д. М. Чорний ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 263 с. 7. Маслійчук В. Л. Слобідська Україна. Київ, 2008. 72 с. 8. Маслійчук В. Л. Провінція на 	<p>2</p>
---	---	----------

	<p>перехресті культур: Дослідження з історії Слобідської України XVII – XIX ст. Х., 2007.</p> <p>9. Слобідська Україна: Короткий історико-краєзнавчий довідник / Б. П. Зайцев, С. М. Куделко, В. К. Міхеєв, С. І. Посохов; За ред. С. З. Заремби. К.: Будівельник, 1994. 80 с.</p> <p>10. Оліфіренко В. В. Слобожанська хвиля: навч. посіб. з укр. л-ри Північ. Слобожанщини / В. В. Оліфіренко, С. М. Оліфіренко; відп. за вип. В. С. Білецький. Донець : Схід, 2005. 279 с.</p>		
Підсумковий контроль	Залік виставляється на підставі чотирьох виконаних індивідуальних завдань, сформульованих керівником курсу.		
Пререквізити	Для вивчення курсу учасники потребують базових знань із навчальної дисципліни «Історія України» достатнього для сприйняття категоріального апарату й розуміння джерел.		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії.		
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор.		

Критерії оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: виконання чотирьох індивідуальних завдань по 25 балів кожне. Разом – 100 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.</p>
----------------------------	--